

G K 20
7/9375

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı ; B.15.0.SGB.02.610 - 1522

1.1 KASIM 2009

Konu : Yazılı Soru Önergesi

14241

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının, 01.10.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-15242 sayılı yazısı.

Uşak Milletvekili Sayın Osman COŞKUNOĞLU'nun, tarafıma tevcih ettiği 7/9375 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, TETAŞ Genel Müdürlüğü ve Türkiye Atom Enerjisi Kurumundan alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

EK-1 Önerge Cevabı (2 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Bşk.

Bilgi :
Başbakanlık

UŞAK MİLLETVEKİLİ SAYIN OSMAN ÇOŞKUNOĞLU'NUN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/9375)

Sorular 1-8:

-Mersin-Akkuyu'da kurulması planlanan Türkiye'nin ilk nükleer santral inşaatı ve işletimi için açılan ihalede tek teklifi 24 Eylül 2008 tarihinde Atomstroyexport-Inter RAO- Park Teknik konsorsiyumu vermişti. Genel beklenti 8-10 cent/kWsaat civarındayken, Rus devletinin sahibi olduğu Gazprom kontrolündeki Atomstroyexport'ün başı çektiği bu konsorsiyumun verdiği 21.16 cent/kWsaat fiyatın fahiş olduğu bilindiği halde ve 11 firma davet edilmişken sadece bir firma teklif verdiği halde, ihale o zaman neden iptal edilmemiştir veya teklif neden reddedilmemiştir?

-Hükümet hangi beklentilerle Bakanlar Kurulu'nda teklifi değerlendirmeye almıştır? Hükümetin elinde ne gibi bir pazarlık kozu bulunuyordu?

-Yaklaşık 11 aydır hükümet bu konuda kamuoyuna neden hiçbir açıklama yapmamıştır?

-Atomstroyexport daha sonra, ikinci bir zarfta sunduğu teklifle, fiyatı 15.3-13.4 cent/kWsaat aralığa çekmiştir? Bir çırpıda yapılan bu yaklaşık %30 indirimin nedeni nedir?

-9 Ağustos 2009 günü yaptığınız açıklamada, teklifteki fiyatın bu kadar yüksek olmasının "ülke riski"nden kaynaklandığını belirttiniz. Fiyatın bu kadar yükselmesine neden olan ülkemizdeki hangi risklerdir?

-7 Ağustos 2009 günü yaptığınız açıklamada, "ülke riskimizi" azaltmak için olsa gerek, kamu ortaklığını ve Hazine garantisi içeren bir modelin uygulanabileceğini belirttiniz. İhaleye çıkıldığında bu ek garantilerin sağlanacağı belirtilmiş olsaydı, teklif vermeyen diğer firmalar da ilgilenebilirdi. Neden, hangi beklenti veya açıklanmamış bir "ödül" karşılığı Rus firmasına böyle bir ayrıcalık tanındı?

-En baştan bu yana olası bazı hukuki sakıncalar içeren bir ihale süreci vardı. Bunların üstüne hükümetinizin verilecek fiyatın düşmesine neden olacak yeni bazı ayrıcalıklar ortaya atması sonucu, ileride bu ihalenin hukuk dışı olması nedeniyle iptal edilme ihtimali ortaya çıkmıyor mu? Böyle bir iptalin sorumlusu kim olacak? Bu süreci düzgün, şeffaf, adil ve rekabet hukukuna uygun olarak yürütememiş olan hükümetiniz mi yoksa yargı mı?

- İhale yapıldıktan sonra koşulları daha olumlu kılacak değişik bir model uygulamanız sonucu, ihaleye davet edilip de teklif vermemiş olan firma ve ülkelerden itirazlar ortaya çıkmaz mı? Bu itirazları şimdiden önlemek amacıyla, hükümetiniz herhangi bir firmaya veya bir ülke hükümetine ileriye dönük vaatlerde bulundu mu?

Cevaplar 1-8:

Nükleer güç santralından elektrik enerjisi satın alınmasına ilişkin yarışmanın ilgili Mevzuat çerçevesinde TETAŞ Genel Müdürlüğündeki süreci tamamlanarak Bakanlığımıza intikal etmiştir. Bakanlığımızda ilgili mevzuat çerçevesinde değerlendirme devam etmekte olup süreç mümkün olan en kısa sürede sonuçlandırılacaktır.

Sorular 9-10:

-7 Ağustos 2009 tarihinde, yurtdışında 2,000 "nükleerci" olduğunu bunları yurda davet edeceğinizi ve en az 600 "nükleerci" ile başlayacağınızı ifade ettiniz. Böyle bir girişim nükleer santral olmasa da gerekli değil mi? TAEK'i daha etkin olarak değerlendirmek atıl duran atom reaktörümüzü çalıştırmak, nükleer tıp konusunda çok gerekli araştırma ve geliştirme projeleri yapmak için neden böyle bir girişim düşünmüyorsunuz?

- 6 Ağustos 2009 günü Rusya ile imzalanan 20 protokolün 2'si nükleer tesislerle ilgili: "Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanılmasına İlişkin İşbirliği Anlaşması" ve "Nükleer Kazaların Erken Bildirimi ve Nükleer Tesisler Hakkında Bilgi Değişimi Anlaşması" bu iki anlaşma ülkemizdeki hangi nükleer tesisi veya tesisleri ilgilendiriyor?

Cevaplar 9-10:

Söz konusu anlaşmalar ülkemizdeki belirli bir nükleer tesise yönelik olarak imzalanmamıştır.

Nükleer Kazaların Erken Bildirimi Sözleşmesi, ciddi sınır ötesi radyolojik sonuçları olan Çernobil nükleer kazasından sonra 1986 yılında Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı'nın (UAEA) sekreterliğinde hazırlanmıştır. Sözleşme 03.09.1990 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Sözleşme taraf ülkelere topraklarında meydana gelebilecek olan nükleer kaza durumlarında UAEA kanalıyla veya doğrudan diğer taraf ülkelerin bilgilendirilmesi yükümlülüğünü getirmektedir. Bu anlaşma bu zamana kadar Rusya Federasyonu dışında Romanya, Ukrayna ve Bulgaristan ile de imzalanmış ve yürürlüğe konulmuştur.

Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşması ise, iki ülke arasında nükleer enerjinin barışçıl amaçlarla kullanımına yönelik yapılacak işbirliğinin çerçevesini çizmek üzere hazırlanmıştır. Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu bu kapsamda, nükleer enerjinin barışçıl amaçlarla kullanımı konusunda bilimsel, teknik ve ekonomik işbirliğini ulusal nükleer programlarının ihtiyaçları ve önceliklerine uygun olarak geliştireceklerdir. Bu anlaşma Rusya Federasyonu Hükümeti dışında Kanada, Arjantin, Güney Kore, Almanya ve ABD ile de imzalanmış ve yürürlüğe konulmuştur. Dolayısıyla bu tür ülkelerarası anlaşmalar müttekabiliyet ve ülke menfaati ilkeleri doğrultusunda yapılmaktadır.